

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-583

24.8.2020

Gjensidige Forsikring ASA

Dyr

Abortering (kasting) av foster hos sau grunnet toksoplasmose – ulykkeshendelse?

Sikrede opplevde en stor andel av abortering (kasting) av foster hos sau fra april 2019. Prøver av foster viste funn av parasitten *Toxoplasma gondii*, mens sauene i besetningen ellers var friske. I samråd med veterinærinstituttet konkluderte sikrede med at smitten måtte ses i sammenheng med at sommeren 2018 var uvanlig tørr, noe som igjen medførte at parasitten ble overført i foret til sauene. Sikrede fremmet krav om dekning av tapet under henvisning til at overføringen av parasitten fra foret til dyrene skyldes en ulykke. Selskapet avviste ansvar, og anførte at forsikringen ikke omfattet tap av dyr grunnet sykdom. Saken reiser spørsmål om forståelsen av ulykkesbegrepet i forsikringsvilkårene. Nemnda kom til at tapet ikke var dekningsmessig under ulykkesforsikringen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 365 381

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tap under dyreforsikring etter abortering (kasting) av foster hos sau pga. parasitten *Toxoplasma gondii*.

Sikredes forsikring omfatter:

Ulykke som rammer besetningen og fører til at:

- dyr dør

(...)

Begrepet ulykke er definert slik:

– Ulykke: Fysisk skade oppstått ved en plutselig og uforutsett, ytre begivenhet som for eksempel brann, gjødselgass og ventilasjonssvikt.

Sikrede meldte tap av til sammen 177 lam og én sau etter abortering pga. toksoplasmose til selskapet den 24.6.19.

På forespørsel mottok selskapet ytterligere dokumentasjon i saken 17.7.19, herunder svar fra veterinærinstituttet av 22.5.19 og 31.5.19, utskrifter fra sauekontroll som viste tapstall siste år og en udatert uttalelse fra behandlende veterinær som bl.a. sier:

Toxoplasmose smitter både gjennom avføring fra katter og fra en mellomvert til en annen. Hos mennesker er for eksempel den vanligste smitekilden utilstrekkelig varmebehandlet kjøtt (lammekjøtt). Sommeren 2018 var spesielt tørr og varm. Det var mye gnagere i området. I tillegg var foret svært tørt da det ble høstet. Tørrere for en vanlig gir høyere pH i foret enn normalt, og vil kunne medføre at smitte fra f. eks gnagere vil kunne overleve bedre enn dersom foret hadde hatt en lavere pH.

Besetningen har ikke hatt problemer med toksoplasmose tidligere. Det er derfor svært sannsynlig at de spesielle forholdene sommeren 2018 ga, har betydning for det høye antallet aborter våren 2019.

Selskapet avsto kravet 6.8.19 under henvisning til at forsikringen ikke omfattet tap av dyr grunnet sykdom, kun skade/tap etter ulykkeshendelser.

Sikrede aksepterte ikke avslaget, og viste til at årsaken til overføring av parasitten fra foret til dyrene var en ulykke.

Avslaget ble opprettholdt av selskapet 13.8.19. Sikrede klaget saken inn for selskapets kundeombud samme dag.

Kundeombudet fastholdt avslaget og bemerket følgende om ulykkesbegrepet og den nærmere grensedragningen mellom dekningsområdene:

Du har tegnet en forsikring på småfe som dekker ulykke inkl. driftstap.

Denne forsikringen er begrenset til å dekke tap ved ulykke, og for å få dekket tap etter sykdom må man har tegnet forsikringen "Heldekning".

For disse forskjellige dekningene gjelder følgende definisjoner:

- Ulykke: Fysisk skade oppstått ved en plutselig og uforutsett, ytre begivenhet som for eksempel brann, gjødselgass og ventilasjonssvikt.
- Sykdom: Unormal redusert fysisk tilstand som skyldes forforgiftning, bakterier, virus, sopp og parasitter, svikt i indre organer, kreft og fødselskomplikasjoner.

Sikrede krever dekning for tapet og anfører at det skyldes en ulykke slik dette er definert i vilkårene. Siden alle sauene som aborterte var friske uten tegn til sykdom, har behandlende veterinær konkludert med at eksterne forhold har hatt betydning for det høye antallet aborter våren 2019. Den uvanlig tørre sommeren i 2018 medførte at parasitten ble overført i foret til sauene, som igjen førte til kasting av foster. Mest sannsynlig har det dreid seg om en rundball med infisert for, som igjen ble fordelt til besetningen på en foring, det vil si i løpet av maksimalt 30 minutter.

Sikrede anfører at det høye antallet aborter underbygger at tapet skyldes en ulykke. Ved sykdom i besetningen ligger omfanget av abortering normalt på rundt én eller to prosent. Selskapets forståelse av begrepet ulykke er for snever, og oppramsingen i vilkårene gir heller ikke en uttømmende beskrivelse av hvilke tap som omfattes. Uklarheten rundt rekkevidden av vilkårene skal i tråd med alminnelige forsikringsrettslige prinsipper ramme forsikringsgiver.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikredes krav ikke er dekket under forsikringen. Parasitten som fører til sykdommen toksoplasmose faller inn under sykdomsbegrepet. Det forhold at en uvanlig tørr sommer skal ha medført at parasitten ble overført i foret til sauene, kan heller ikke anses som en ulykke i vilkårenes forstand. Med ulykke menes at den plutselige og uforutsette ytre begivenheten umiddelbart fører til skade. Dette er ikke tilfelle i denne saken, da parasitten fører til abort/kasting av foster *etter* at dyret har blitt smittet ved inntak av for. Fosteret er en del av besetningen, og det dør som følge av sykdommen toksoplasmose, ikke som følge av en ulykke.

Selskapet viser videre til at det er vanlig at toksoplasmosesmitte kan føre til et stort antall kastinger i en besetning, og at slikt tap erstattes under sykdomsdekningen gjennom tegning av forsikringen "Heldekning".

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for tap av dyr.

Sikredes forsikring omfatter tap av dyr pga. ulykke, som er definert som "Fysisk skade oppstått ved en plutselig og uforutsett, ytre begivenhet som for eksempel brann, gjødselgass og ventilasjonssvikt".

Formuleringen "ytre begivenhet" betyr at årsaken til skaden må være ytre i forhold til det objektet som er forsikret. Sikrede har tapt lam som følge av at sau har abortert. En abort er en følge av en svikt hos sauene eller fosteret og utgjør derfor ingen "ytre begivenhet".

Sikrede viser til at abortene var en følge av overføring av parasitten *Toxoplasma Gondii* til sauene gjennom foret, og at denne overføringen antagelig har skjedd gjennom en rundball med infisert for, som igjen ble fordelt til besetningen på en foring, det vil si i løpet av maksimalt 30 minutter. Nemnda mener overføring av en parasitt må sammenlignes med smitte, og at den helsesvekkelsen parasitten fører til må regnes som sykdom. Selv om det her dreier seg om en "påvirkning" som kommer utenfra, materialiserer denne påvirkningen seg gjennom en intern svekkelse og ikke gjennom en ulykke. Ulykkesbegrepet i denne forsikringen utgjør forsikringstilfellet; dvs. den hendelsen som utløser selskapets ansvar og umiddelbart fører til tap. Hvis en ytre påvirkning fører til sykdom som igjen fører til tap, er det sykdommen og ikke den ytre påvirkningen som er den utløsende hendelsen. Denne tolkningen støttes også av inndelingen av vilkårene, hvor sykdomsrisikoen er skilt ut som egen dekning. Sikrede har derfor betalt premie for en ulykkesforsikring, og ikke for tap av dyr som følge av sykdom.

Nemnda har ikke grunnlag for å ta opp spørsmålet om selskapet har overholdt sin informasjonsplikt etter fal. § 2-1 om forholdet mellom disse to dekningene, men peker på at forsikringsbeviset s. 3 "Definisjoner" sier at "Ekstraordinære hendelser som for eksempel ulykke som rammer flere dyr samtidig eller sykdom medfører pålegg fra Mattilsynet, skal ikke medregnes i normaltapet". Dette kan bidra til å skape forvirring om hva sikredes forsikring omfatter.

Selskapet er etter dette ikke ansvarlig for tap av lam.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).